

Výroční zpráva 2015

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka

nezisková profesní organizace sdružující tlumočnický pro neslyšící

Historie a poslání Komory

Komora vznikla v roce 2000. Nynějším hlavním úkolem Komory je hájit zájmy tlumočnicků českého znakového jazyka. Komora si klade za cíl trvale zvyšovat úroveň a kredit profese tlumočení českého znakového jazyka, aby naplnila právo Neslyšících na plnohodnotnou komunikaci v jejich přirozeném jazyce, jazyce znakovém, a aby zajistila kvalitu tlumočení na úrovni, jaká je obvyklá ve vyspělých zemích. Komora se dále ustavuje, aby hájila zájmy všech svých členů na veřejnosti, zejména pak profesní a pracovně právní zájmy svých členů řádných. Komora zastupuje své členy při jednání se státními orgány, organizacemi a institucemi, které se zabývají zprostředkováním tlumočnické práce, organizacemi a institucemi, které se podílejí na odborné přípravě tlumočnicků a s těmi institucemi a klienty, kteří profesionální práci tlumočnicků využívají.

Hlavní cíle Komory

- hájit zájmy tlumočnicků českého znakového jazyka;
- zvyšovat úroveň profesionálního tlumočení pro neslyšící v České republice;
- navazovat, udržovat a rozvíjet vztahy s organizacemi stejného a podobného zaměření na národní a mezinárodní úrovni;
- zvyšovat všeobecnou informovanost o tlumočení pro neslyšící a souvisejících otázkách

Struktura organizace

Nejvyšším orgánem Komory je Valná hromada složená ze členů Komory, kterými jsou slyšící a neslyšící tlumočníci (řádní členové) i osoby, kteří tlumočnickou profesi nevykonávají, ale sympatizují s posláním a cíli Komory (přidružení členové). Valná hromada volí Radu, která je správním a řídicím orgánem, dále volí členy Komise pro Etický kodex a Revizní komisi. Funkční období těchto orgánů jsou dva roky. Statutárními zástupci organizace je předseda a místopředseda Rady Komory.

Komora je členem

- Jednoty tlumočnicků a překladatelů (JTP)
- Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel (ASNEP)
- Evropského fóra tlumočnicků znakového jazyka (EFSLI)

Komora v roce 2015

Rada Komory

Jindřich Mareš (předseda)
Kateřina Pešková (místopředsedkyně)
Dana Prelová
Lucie Břínková
Jitka Kubištová

Komise pro Etický kodex

Kateřina Červinková Houšková
Petr Pánek

Na následující volební období 2016/2017 byli na poslední Valné hromadě zvoleni Petr Pánek a Michal Brhel.

Revizní komise

Michal Brhel, Miroslav Březina (který odstoupil v průběhu roku 2015) a na jeho místo byl zvolen Jan Andrejsek a také byla kooptována Petra Beránková

Členská základna

V roce 2015 bylo celkem 72 členů (řádných 29, přidružených 43 – z toho 2 senioři, kteří již mají odpuštěné členské příspěvky).

Na chodu Komory se podílí především dobrovolníci, za což jim velmi děkujeme.

I v roce 2015 zde stále pracuje administrativní pracovnice na několik hodin týdně, která má na starosti z praktického hlediska chod kanceláře, vyřizování pošty a e-shopu. Jsme rádi, že s námi **Markéta Novotná** plánuje pracovat i do budoucna.

V roce 2015 je náš účet stále **transparentní** a členové mají možnost do něj neustále nahlížet.

Činnost Komory v roce 2015 byla pestrá. Mezi stěžejní úkoly Komory, kterými se v tomto roce zabývala, patřilo:

- účast na jednáních o novele Školského zákona a o novele Zákona o pedagogických pracovnících;
- spolupráce na definování výkonu povolání tlumočnicka českého znakového jazyka v rámci katalogu podpůrných opatření (k novele Školského zákona);
- sledování procesu změn Zákona o sociálních službách a související druhologie sociálních služeb;
- pravidelná účast na jednáních střeškové organizace ASNEP – řešení systému poskytování tlumočnických služeb;
- pokračovala spolupráce v rámci Národní soustavy kvalifikací (NSK) a Národní soustavy povolání (NSP);
- realizace vzdělávacích aktivit (seminářů, kurzů a e-learningových programů);
- realizace osvětových přednášek v rámci Jeronýmových dnů pořádaných JTP;
- podpora vzniku vysokoškolského oboru pro tlumočnické;
- vytvoření nového DVD z muzikálu Mauglí v českém znakovém jazyce;
- tvorba Komořího bulletinu pro tlumočnickou veřejnost (vychází 3-4 čísla ročně);
- vytvoření Komořího Zpravodaje pro členy (vychází min. 12x ročně);
- zasedání Valné hromady (1x za rok – 11. 10. 2015) a otevřené zasedání Rady Komory (4x za rok); zasedání Rady Komory (12x za rok, včetně otevřených zasedání)
- večírek na oslavu 15letého výročí Komory spojený s přednáškou „Historie tlumočení pro neslyšící v ČR“;
- podpora účasti členů Komory na konferenci EFSLI

Tlumočnická profese a legislativa

Komora byla v roce 2015 partnerem ASNEP na jednáních ohledně novel zákonů, ve kterých se objevuje pozice tlumočnicka. Konkrétně na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV) proběhlo několik schůzek kvůli připravované novele zákona o sociálních službách, ve kterém by měla být lépe popsána a ukotvená profese tlumočnicka českého znakového jazyka pro oblast sociálních služeb. (Za Komoru se těchto schůzek účastnila Kateřina Pešková).

Na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) se v tomto roce v souvislosti se zavedením tzv. podpůrných opatření, které ustanovuje novela Školského zákona, jednalo o zařazení tlumočnicka na školách a školských zařízeních. Na žádost ASNEP Komora pro MŠMT zpracovala návrh na zařazení tlumočnicka ČZJ do katalogu prací kvůli potřebné tvorbě předpisů k odměňování tlumočnicků. Výkon tlumočnicka v oblasti školství je nově ošetřen v návrhu vyhlášky k provedení novely školského zákona (části o podpůrných opatřeních). Návrh této vyhlášky Komora v rámci ASNEP také připomínkovala. Komora mimo jiné prosazovala: stanovení kvalifikačních požadavků, které nebudou diskriminační, ale zajistí kvalitní tlumočnickou službu a možnost podpory

dalšího vzdělávání tlumočnicků u jejich zaměstnavatelů (ředitelů škol), rozdělení práce tlumočnicka na přímou a nepřímou, zařazení do odpovídající platové třídy (pro oblast středních škol 11. třída).

V roce 2015 také dále probíhala jednání okolo Národní soustavy kvalifikací (NSK) a Národní soustavy povolání (NSP). Obdrželi jsme od MPSV potěšující zprávu, že vytvořený standard pro profesi tlumočnick ČZJ v Národní soustavě kvalifikací (NSK) bez připomínek schválilo, a tím postupuje do dalšího kola schvalování na MŠMT. Do vydání této výroční zprávy nemáme ještě výsledek o schválení na MŠMT. Po případném schválení karty máme již připraven Kurz pro hodnotitele zkoušek, který by proběhl v roce 2016. Započali jsme jednání na MŠMT o možnosti financování vzniku databáze videotestů a podkladů pro průběhu zkoušky.

Karta popisující práci tlumočnicka v Národní soustavě povolání ještě prochází schvalováním. Vzhledem k tomu, že na MPSV, kde se karta schvaluje, probíhaly určité personální změny, byli jsme upozorněni, že se tím proces prodlužuje a také se prý čeká na připravovanou změnu zákona. Jakmile se k nám dostanou výsledky, budeme členy informovat.

V roce 2015 akcelerovaly společné aktivity na tvorbě vysokoškolského oboru pro tlumočníky na FF UK. V únoru se konalo setkání u kulatého stolu, které organizoval UJKN. Na něj byli pozváni zástupci organizací pro tlumočníky i neslyšící, dále jednotlivci, kteří se zabývají problematikou tlumočení ČZJ. Ti, kdo měli zájem spolupracovat na tvorbě tohoto oboru na FFUK, se měli možnost přihlásit do ASNEP jako dobrovolníci a mít možnost účastnit se schůzek, komentovat dokumenty apod. Tuto možnost měli prostřednictvím ASNEP i členové Komory, kteří se měli možnost aktivně zapojit do přípravy materiálů a účastnit se pracovních schůzek. Do května se společnou prací zpracoval malý akreditační formulář, který UJKN podal na konkrétní pracoviště, kde má vzniknout nový obor pod vedením FFUK. Toto pracoviště tento formulář posoudilo a rozhodlo, že tento obor je potřeba, a zařadilo tuto žádost o akreditaci do seznamu všech akreditací na FFUK. V současné době se dokument zpracovává, jeho finální podoba akreditace by se měla dořešit v roce 2016. Po jeho schválení by mělo dojít ke vzniku akreditovaného bakalářského oboru Tlumočnictví a překladatelství znakového jazyka. Obor by měl být otevřen v akademickém roce 2017/2018.

V roce 2015 jsme nadále sledovali aktivitu zřízení VOŠ pro tlumočníky ČZJ a zúčastnili jsme se souvisejícího kulatého stolu o tlumočení ve vzdělávání. Setkání se uskutečnilo v úterý 24. března na SŠ, ZŠ, MŠ Štefánikova 549. Diskutovalo se o benefitech ale také o možných komplikacích, které by zřízení nového oboru mohly provázet. Na základě setkání zastupitelstvo Královéhradeckého kraje znovu hlasovalo o podpoře VOŠ, kterou přislíbilo po udělení akreditace. Akreditace byla udělena v září tohoto roku a obor by měl být otevřen v říjnu 2016. Komora se aktivně účastnila diskuzí o profesních otázkách v rámci své členské základny (zastoupena Radou Komory), JTP (zastoupena Jindřichem Marešem), ASNEP (zastoupena Kateřinou Peškovou) a v rámci nezávislých pracovních skupin tlumočnicků.

Vzdělávání tlumočnicků

Akreditované vzdělávání pro tlumočnický

V letošním roce program dobíhá a dokončují ho dvě studentky. Jim i ostatním členům jsme nabídli několik vzdělávacích akcí. V roce 2015 proběhlo 6 celodenních seminářů a jeden praktický kurz zaměřený na překlad textů z psané češtiny do českého znakového jazyka. V lednu proběhl akreditovaný kurz v rozsahu 20 vyuč. hodin zaměřený na práci s hranicemi v profesi tlumočnicka pro neslyšící. Během roku jsme započali spolupráci s komunitními tlumočnicemi mluvených jazyků, které si pro nás připravily seminář. Téma komunitního tlumočení pro cizince v paralele k tlumočení pro neslyšící se otevřelo i na letošním celorepublikovém Setkání tlumočnicků, které jsme podpořili.

Po proběhnutých závěrečných zkouškách se rozšířily řady absolventů certifikačního programu, kterých je v roce 2015 celkem 15.

V průběhu roku naši supervizoři poskytovali jazykové a tlumočnické supervize (mentoring). Studentům i členům doporučujeme během roku externí akce, jako jsou akce a semináře JTP nebo praktické kurzy pro tlumočnický od organizace Pevnost.

E-learningové kurzy

Tlumočnickům i zájemcům z řad veřejnosti jsme nabízeli našich 18 e-learningových kurzů, u kterých si účastníci mohli zvolit datum, od kterého chtějí kurz spustit. Začalo se také pracovat na dvou nových kurzech na téma tlumočení pro věřící neslyšící a o historii tlumočení pro neslyšící.

Kurzy na přání

Stejně jako v loňském roce jsme i letos ve spolupráci s Pevností připravili pro zájemce kurz, kde se mohli zdokonalit v mezinárodním znakovém systému.

Na žádost studentek z FF UK jsme otevřeli druhý semestrální kurz Praktická cvičení pro tlumočnický ČZJ. Kurz navštěvovaly každé úterý večer od března do července 2015 a trénovaly zde především praktické tlumočnické dovednosti.

Setkávání tlumočnicků

EFSLI

Letošní konference a AGM EFSLI proběhla ve Varšavě, na které měla Komora v letošním roce velké zastoupení. Z radních členů se konference účastnil Jindřich Mareš, Lucie Břinková a Jitka Kubištová. Z dalších členů Komory se konference účastnila Kristýna Siková, Denisa Lachmannová a Martin Novák. Dále se konference účastnila tlumočnice Svazu neslyšících a nedoslýchavých Monika Boháčková, díky které jsme měli možnost využít na konferenci služeb tlumočnicka anglický jazyk / český jazyk. Tématem konference ve dnech 11. – 13. 9. 2015 bylo „Říct či neříct? Aneb problémy při tlumočení do znakového jazyka“, zápisky z cesty je možné přečíst v našem Bulletinu.

JTP

Mladý Jeroným

V sobotu 25. 3. 2015 se konal Mladý Jeroným, na kterém ale Komora žádného reprezentujícího člena neměla. Nikdo z členů tento termín nemohl.

Jeronýmovy dny

První listopadový víkend se opět konaly tradiční Jeronýmovy dny. Během sobotního setkání mohli návštěvníci přijít také na hodinovou prezentaci Komory tlumočnicků českého znakového jazyka. Letošní výstup si připravila Denisa Lachmanová na téma Seznámení s titulkováním pro neslyšící. Hlavními myšlenkami příspěvku bylo představení podstaty titulků pro neslyšící, čím se titulky liší od běžných titulků u cizojazyčných filmů a uvědomění si, že takové titulky "pro neslyšící" jsou nepostradatelné pro všechny diváky, kteří sledují pořad bez možnosti zvukové stopy. V rámci krátkého zamyšlení vznikl návrh na nové označení – titulky s rozšířeným informačním obsahem. Návštěvníkům bylo zábavnou a interaktivní formou ukázáno, jak by měli titulky vypadat a v závěru hodiny proběhla velmi zajímavá diskuze nad náročností vytváření kvalitních titulků.

Setkání tlumočnicků

Podpořili jsme již třetí ročník nezávislého Setkání tlumočnicků z celé ČR, který proběhlo ve dne 10. 10. 2015. Jedná se o aktivitu některých našich členů.

Informovanost a komunikace se členy i veřejností

I v roce 2015 dostávají členové Komory do svých emailových stránek Komoří zpravodaj, kterým Rada pravidelněji a rychleji informuje o dění v Komoře, zapojení se do připomínkování různých dokumentů nebo o plánovaných aktivitách. V roce 2015 členové obdrželi celkem 16 Komořích zpravodajů.

I v roce 2015 pokračuje veřejné vydávání časopisu Komory, Bulletin. Zasíláme ho všem zájemcům elektronicky nebo je ke stažení na našich webových stránkách či v Komořím zpravodaji. Počet zájemců o Bulletin každý den přibývá a my jsme rádi, že je více lidí, kteří se o problematiku tlumočení pro neslyšící zajímá. Hlavní editorkou je i nadále Lucie Břinková, která svou práci vykonává dobrovolně. Bulletin byl i v roce 2015 dvojjazyčný (tj. v českém i českém znakovém jazyce). Grafiku v roce 2015 dělá stále Šimon Sedláček (od roku 2016 předá svou práci Sandře Bovkunové). V letošním roce vyšly celkem 3 čísla. Jarní číslo se zaměřovalo na tlumočení ve vzdělávání, konkrétně, jak to vypadá s tlumočnickem v inkluzivním vzdělávání, jaké je to být v roli tlumočnicka u maturitních zkoušek a také jak se

tlumočí na vysokých školách. Letní Bulletin byl zaměřen na komunitní tlumočení, v tomto díle byl hlavně zajímavý vhled do problematiky interkulturních pracovníků a rozhovor se slavnou komunitní tlumočnicí Monikou Boháčkovou. Ve třetím čísle, kde byl spojen podzim a zima, se Bulletin zaměřil na tlumočení u soudu, ve kterém se čtenáři mohli dozvědět, jaká jsou specifika tlumočení u soudu.

V roce 2015 jsme pokračovali v úpravách webových stránek Komory, které budou pokračovat i v následujícím roce. Do roku 2016 máme v plánu přeložit nové články na webu do českého znakového jazyka.

Komunikace se členy

Spustili jsme několik emailových diskuzí na různá témata, také jsme založili několik sdílených tabulek, do kterých mohou členové zapisovat své přání či návrhy (např. na témata vzdělávacích seminářů apod.). Členové měli možnost účastnit se pravidelně vypisovaných otevřených jednání Rady Komory. Pravidelně jsme členům zasílali Komoří zpravodaj s informacemi o důležitých jednáních, s dokumenty k připomínkování aj. Dokumenty a zápisy z jednání členům dále archivujeme v členské sekci Webových stránek. Na Valné hromadě jsme se snažili rozdělit úkoly mezi všechny aktivní členy.

Na webových stránkách neustále aktualizujeme naši veřejnou databázi řádných členů Komory.

Spolupráce

ASNEP

Pravidelně jsme se účastnili setkání členských organizací na ASNEP, kam pravidelně dochází Kateřina Pešková a někdy i další člen Komory. Aktivně jsme se zapojovali do všech debat a diskuzí.

AP3SP

Komora je konzultujícím partnerem pro Asociaci AP3SP (Asociace poskytovatelů služeb studentům se specifickými potřebami na vysokých školách). V prosinci proběhlo jednání zástupců, kde byly diskutovány náměty Komory na zlepšení situace tlumočení ve školství. V pracovní skupině zaměřené na tlumočení na VŠ je za Komoru Daniela Tesaříková.

Spolupráce se zahraničím

V letošním roce jsme uspořádali hromadný výjezd na EFSLI (viz sekce o EFSLI). Po načerpání nových informací ze zahraničí, jsme se rozhodli pozvat do České republiky zahraničního hosta. V současné době hledáme prostředky, kterými by se příjezd zahraničního hosta financoval.

Tlumočnická profese a neslyšící děti

Komora myslí na své dětské neslyšící klienty. Uvědomujeme si, že abychom z neslyšících dětí vychovali nezávislé neslyšící, kteří budou umět spolupracovat s tlumočnickem, je potřeba děti neustále konfrontovat s tlumočenou situací. Proto i v roce 2015 Komora stále provozuje webový portál TOND.cz, díky kterému se děti formou interaktivních her seznamují s profesí tlumočnicka, s etickým kodexem a dalšími důležitými věcmi. Kdykoliv si zde mohou opakovat dovednosti nabité z předchozích workshopů, které probíhaly v rámci projektu. Učitelé neslyšících dětí a konečně i tlumočnický podporujeme e-learningovým kurzem Tlumočení pro neslyšící děti, do které je možno se přihlásit celoročně.

FINANČNÍ ZÁVĚRKA

Název konta	hlavní		
	Náklady		
Kancelářské potřeby, tonery	2 511,00	2 511,00	2511,00
Pořízení zboží - publikace	20 595,33	20 668,30	20 668,30
Pořízení zboží - textil	72,97		
Náklady na reprezentaci	16 165,00	16 165,00	16 165,00
Cestovné zahr. - jízdné	19 338,00	19 338,00	19 338,00
Přednášková, lektorská činnost	36 400,00	103 470,73	103 470,73
Tlumočnické práce	25 700,00		
Předplatné, inzerce (časopisy)	871,00		
Propagace-tisk letáků a jin.graf.slужby	4 510,00		
Poštovné	2 523,00		

FINANČNÍ ZÁVĚRKA

Ostatní služby (kop.vazba,lamin.účetní.)	31 013,73		
Telefon	2 453,00		
Mzdové náklady DPP	87 400,00	87 400,00	87 400,00
Penále (státní správa)	- 6 527,00	- 6 527,00	- 6 527,00
Dar ze zásob – objednávky zboží	3 959,00	3 959,00	3 959,00
Bankovní poplatky	220,00	720,00	720,00
Pojištění podnik.rizik.TREND Koop	500,00		
Poplatky komorám (člen.příspěv.)	16 677,70	16 677,70	16 677,70
Náklady	264 382,73	264 382,73	264 382,73

FINANČNÍ ZÁVĚRKA

Název konta	hlavní		
	Výnosy		
Tržby za služby - tlumočení, supervize	107 285,00	122 685,00	122 685,00
Tržby za semináře, kurzy	15 400,00		
Tržby za prodej zboží - publikace	46 436,50	46 436,50	46 436,50
Zúčtování fondů - daňová úspora	5 890,00	5 890,00	5 890,00
Reprografie	74 871,00	74 871,00	74 871,00
Členské příspěvky	36 200,00	36 200,00	36 200,00
Výnosy	286 082,50	286 082,50	286 082,50

Aktiva

B. Krátkodobý majetek celkem	204
B. I. Zásoby celkem	79
B. I. 7. Zboží na skladě a v prodejnách	79
B. II. Pohledávky celkem	8
B. II. 1. Odběratelé	0
B. II. 6. Pohledávky za zaměstnanci	0
B. II. 9. Ostatní přímé daně	0
B. II. 11. Ostatní daně a poplatky	4
B. II. 17. Jiné pohledávky	4
B. II. 18. Dohadné účty aktivní	0
B. III. Krátkodobý finanční majetek celkem	117
B. III. 1. Pokladna	8
B. III. 3. Účty v bankách	109
B. IV. Jiná aktiva celkem	0
B. IV. 1. Náklady příštích období	0
AKTIVA CELKEM	204

Pasiva

A. Vlastní zdroje celkem	191
A. Jmění celkem	136
A. I. 1. Vlastní jmění	136
A. II. Výsledek hospodaření celkem	55
A. II. 1. Účet výsledku hospodaření	21
A. II. 3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	34
B. Cizí zdroje celkem	13
B. III. Krátkodobé závazky celkem	8
B. III. 1. Dodavatelé	6
B. III. 3. Přijaté zálohy	0
B. III. 5. Zaměstnanci	2
B. III. 9. Ostatní přímé daně	0
B. IV. Jiná pasiva celkem	5
B. IV. 2. Výnosy příštích období	5
PASIVA CELKEM	204

Komora děkuje za podporu a spolupráci

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Národní ústav pro vzdělávání
- Fond dalšího vzdělávání
- European Forum of Sign Language Interpreters (efsli)
- Jednota tlumočnicků a překladatelů
- Komora soudních tlumočnicků ČR
- Ústav českého jazyka a teorie komunikace, FFUK v Praze
- Ústav translologie, FFUK v Praze
- ASNEP – Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel
- AP3SP - Asociace poskytovatelů služeb studentům se specifickými potřebami na vysokých školách
- Pevnost - české centrum znakového jazyka

Samostatné poděkování patří **Petru Kautskému** (tajemníkovi JTP) za všestrannou pomoc a podporu Komory v jejím sídle.

Kontakt

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.

(JTP)

Senovážné náměstí 23,

110 00 Praha 1

Česká republika

Mob.: (+420) 737 282 537

E-mail: info@cktzj.com

www.cktzj.com

IČ: 70892288

Bankovní účet: 2300627760/2010

IBAN: CZ8620100000002300627760

SWIFT/BIC kód: FIOBCZPPXXX